

Statisztikai tájékoztató

Borsod-Abaúj-Zemplén megye, 2013/1

Tartalom

Összefoglaló	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	2
Gazdasági szervezetek	4
Beruházás	4
Ipar	5
Építőipar	7
Turizmus	8
Közúti közlekedési balesetek	9

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglaló

2013 első három hónapjában Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a születések és a halálozások száma az országos átlagnál kevésbé esett vissza. Összességében mérséklődött az alkalmazásban állók száma, ezen belül a költségvetési szerveknél csökkent, a verseny-szférában nőtt. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók nettó átlagkeresete emelkedett. 2013. március végén 6,6%-kal kevesebb álláskeresőt tartottak nyilván, mint az előző év azonos időpontjában. A regisztrált gazdasági szervezetek száma némileg meghaladta a 2012. március végi állományt. A társas vállalkozások száma csökkent, az önálló vállalkozóké bővült. A beruházások teljesítményértéke valamelyest emelkedett. A termelő ágak közül a mezőgazdaságban és az iparban mérséklődött, az építőiparban növekedett az investálás értéke. 2013. I. negyedévben a 49 fő feletti megyei székhelyű szervezetek termelése nagyobb volt, mint az előző év azonos időszakában. A belföldi értékesítés és az export volumene is nőtt. Az építőipar teljesítménye jelentősen gyarapodott, minden ágazatában növekedést lehetett megfigyelni. Borsod-Abaúj-Zemplénben a kereskedelmi szálláshelyeken mind a vendégek, mind a vendégéjszakák száma emelkedett. A külföldi vendégek kevesebben, a belföldiek többen jöttek. A megye közútjain kevesebb közlekedési baleset történt és csökkent a balesetet szenvedett személyek száma is.

Demográfiai helyzet

Magyarországon és – az országosnál kisebb ütemben – Borsod-Abaúj-Zemplénben is visszaesett mind az élveszületések, mind a halálozások száma 2013 első három hónapjában az előző év azonos időszakához képest.

A megyében 1552 gyermek született, 3,7%-kal kevesebb, mint 2012 I. negyedévben. 2013. január-márciusban 2569 fő hunyt el, ami 2%-os mérséklődést jelentett a bázisidőszakhoz viszonyítva. E két tényező együttes hatásaként a természetes fogyás Borsod-Abaúj-Zemplénben 1017 fő volt, 0,7%-kal több az egy évvel korábbinál, míg országosan a népesség-fogyás üteme mérséklődött.

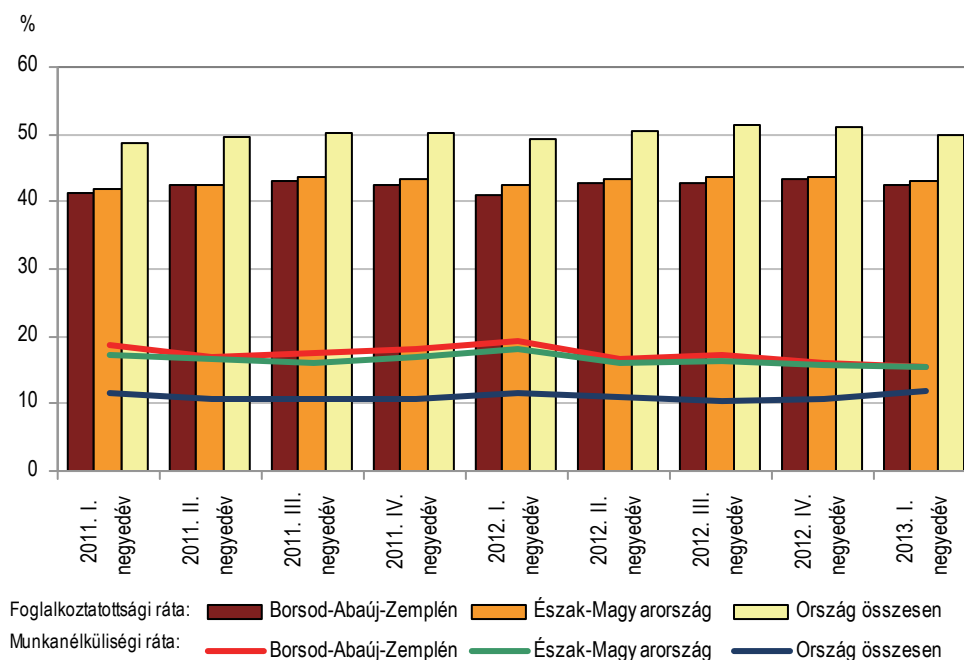
Pozitív változás az egy éven aluli elhunytak számának 11%-os csökkenése a megyében. Ezer élveszületésre 10 meghalt csecsemő jutott, ez az érték – a kevesebb csecsemőhalálozás ellenére is – 5,5 ezrelékponttal meghaladta az országos átlagot.

A megyében nem élénkült a házassági kedv, 202 pár kötött házasságot, 9,4%-kal kevesebb, mint az előző év első három hónapjában.

Munkaerőpiac

A KSH lakossági munkaerő-felmérésének adatai alapján 2013 I. negyedévében Borsod-Abaúj-Zemplénben a 15–74 éves népesség (506,3 ezer fő) 50,2%-a volt jelen a munkaerőpiacon. A gazdaságilag aktív népességből 215,2 ezer fő foglalkoztatott, 38,9 ezer fő munkanélküli volt. A foglalkoztatási arány 42,5%, a megyék között csak Nógrádban alacsonyabb. A munkanélküliségi ráta 15,3%, országosan 11,8%. Egy év alatt a foglalkoztatási arány 1,4 százalékponttal emelkedett, az aktivitási arány 0,8 százalékponttal csökkent, a munkanélküliségi ráta 4,1 százalékponttal mérséklődött.

A munkanélküliségi ráta és a foglalkoztatási ráta alakulása

A megfigyelt 4 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozásoknál, létszám-kategóriától függetlenül a költségvetési intézményeknél, valamint a kijelölt nonprofit szervezeteknél 2013. I. negyedévében Borsod-Abaúj-Zemplénben 126,5 ezer fő állt alkalmazásban, számuk 1,1%-kal mérséklődött az előző év azonos időszakához képest. A költségvetési szerveknél csökkent, a versenyszférában emelkedett a létszám.

2013. január-márciusban a termelő ágak közül az építőiparban, az iparban gyarapodott, a mezőgazdaságban visszaesett az alkalmazásban állók száma. A szolgáltatások területén változóan alakult a létszám. A szállítás és raktározás, a pénzügyi szolgáltatás, az ingatlanügyletek, az egészségügyi szolgáltatás, valamint az egyéb szolgáltatás gazdasági ágban növekedett, a többiben mérséklődött az alkalmazásban állók száma.

Borsod-Abaúj-Zemplénben a teljes munkaidőben foglalkoztatottak havi bruttó átlagkeresete 2013. I. negyedévben 181,6 ezer forint volt, 3,9%-kal magasabb, mint egy évvel korábban (országosan 2,9%-os a növekedés). A havi bruttó átlagkereset a megyében 44 ezer forinttal maradt el az országos átlagtól. A havi bruttó átlagkereset a versenyszférában 2,6%-kal, a költségvetési szerveknél 5,4%-kal emelkedett. A kereskedelem, a pénzügyi szolgáltatás, az ingatlanügyletek, a művészet és szabadidő, illetve az egyéb szolgáltatás gazdasági ágban csökkenést, a többiben emelkedést figyelhettünk meg.

A megyében az alkalmazásban állók az adózás és egyéb levonások után – családi kedvezmény nélkül – átlagosan 119 ezer forintot kaptak, a fizikai foglalkozásúak 90,8 ezer forintot, a szellemiek 153,1 ezer forintot. A havi nettó átlagkereset összességében 4,7%-kal emelkedett, a fizikaiaknál 5,1%-kal, a szellemieknél 4,5%-kal.

Borsod-Abaúj-Zemplénben 2013 első három hónapjában a 191,4 ezer forintos nemzetgazdasági szintű átlagos havi munkajövedelem 4,4%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. A munkajövedelemen belül az egyéb munkajövedelem aránya átlagosan 5,1%-ot tett ki. Az egyéb munkajövedelem aránya az építőiparban volt a legmagasabb.

2013. március végén a megye munkaügyi kirendeltségein összesen 65 857 fő álláskeresőt tartottak nyilván, 4676-tal kevesebbet, mint az előző év azonos időpontjában. A megyei álláskeresők 46%-a a nők, 17%-a a 25 éven aluliak köréből került ki.

Borsod-Abaúj-Zemplénben március végén 8607 fő nyilvántartott pályakezdő álláskereső volt (az összes regisztrált álláskereső 13%-a), számuk az egy évvel korábbihoz képest 8,1%-kal emelkedett. Az időszak végén 5758 betöltetlen álláshelyet jelentettek be, 31%-kal többet az egy évvel korábbinál. Egy álláshelyre 11 álláskereső jutott, ötten kevesebb, mint 2012 márciusában.

A nyilvántartott álláskeresőik közül a márciusi zárónapon 4014 fő álláskeresői járadékban, 782 fő nyugdíj előtti álláskeresői segélyben részesült. Az álláskeresői járadékosok száma 34%-kal kevesebb, a segélyben részesülőké 69%-kal több mint egy évvel korábban. Szociális ellátásban 30 790 fő részesült, ami 12%-kal kisebb, mint az előző év márciusában.

Gazdasági szervezetek

Borsod-Abaúj-Zemplénben 82,9 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak 2013. március 31-én, 0,6%-kal többet, mint az előző év azonos időpontjában. Magyarországon a nyilvántartott gazdasági szervezetek száma meghaladta az 1,8 milliót, ezen gazdasági szervezetek 4,6%-át Borsod-Abaúj-Zemplénben jegyezték be. A megyében a gazdasági szervezetek 63%-a önálló vállalkozó, 27%-a társas vállalkozás, 8,6%-a nonprofit, 1,4%-a költségvetési és társadalombiztosítási, 0,1%-a egyéb szervezet volt.

A társas vállalkozások csökkenése és az önálló vállalkozók növekedése összességében a vállalkozások számának 1%-os bővülését eredményezte. A megyei önálló vállalkozók aránya meghaladta az országost (59%), de a régiós érték (66%) alatt maradt. A megyei társas vállalkozások hányada magasabb a régiós és alacsonyabb az országos értéknél.

A társas vállalkozások száma a megyében 1,7%-kal csökkent 2012. március 31-hez képest. A nemzetgazdasági ágak közül az energiaipar, a víz- és hulladékgazdálkodás, a vendéglátás, az ingatlanügyletek, az adminisztratív szolgáltatás, a közigazgatás, valamint az egészségügyi szolgáltatás kivételével visszaesés történt. A legtöbb társas vállalkozást továbbra is a kereskedelemben tartottak nyilván. A 22,6 ezer regisztrált társas vállalkozásból 14 532 korlátolt felelősségűként és 7077 betéti társaságként került bejegyzésre. E két gazdálkodási forma adta a társas vállalkozások 96%-át.

A regisztrált társas vállalkozások többsége 10 főnél kevesebbet foglalkoztatott, 5,2%-a 10–49 fővel, 0,9%-a 50–249 fővel működött, illetve 34 olyan vállalkozás volt, ahol 250 főt vagy annál többet foglalkoztattak.

2013 első három hónapjában 51,9 ezer önálló vállalkozó szerepelt a nyilvántartásban, a legtöbb a mezőgazdaságban. A megyében az önálló vállalkozók száma átlagosan 2,2%-kal bővült. Az építőipar, a kereskedelem, a szállítás és raktározás, a vendéglátás, a pénzügyi szolgáltatás, a tudományos és műszaki tevékenység, illetve az egyéb szolgáltatás ág kivételével bővülés következett be az előző év azonos időpontjához képest a többi nemzetgazdasági területen. A főfoglalkozású önálló vállalkozók részaránya háromtizedet, a nyugdíj mellett vállalkozóké közel egynegyedét tett ki. A mellékfoglalkozásúként nyilvántartottak aránya tovább emelkedve 2013. március 31-én elérte a 46%-ot.

Míg az ezer lakosra jutó vállalkozások száma Borsod-Abaúj-Zemplénben 109 – legalacsonyabb a régióban –, addig országosan 169.

Beruházás

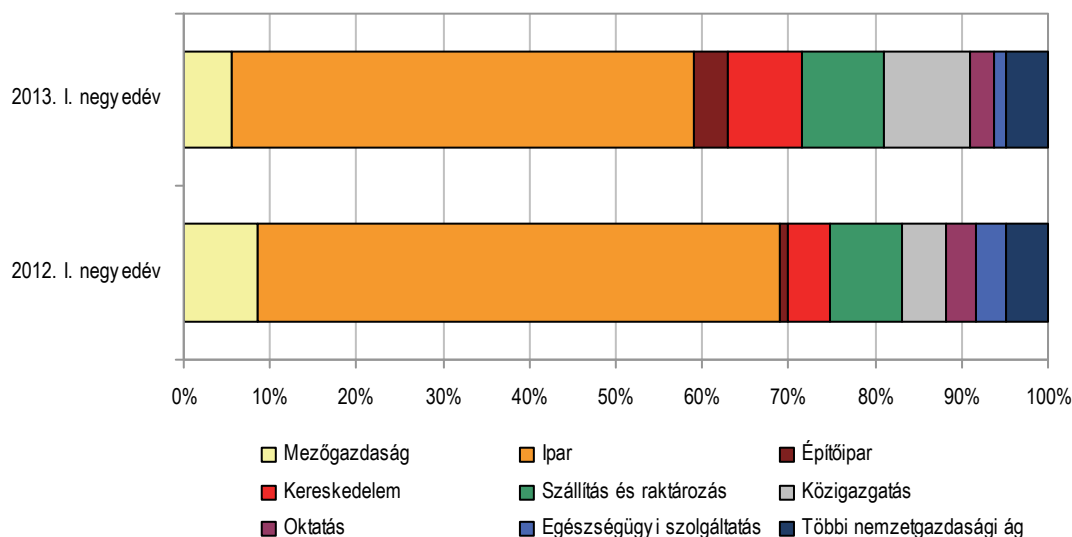
Borsod-Abaúj-Zemplénben a megfigyelt megyei székhelyű gazdasági szervezetek 18,6 milliárd forint értékű fejlesztést valósítottak meg 2013. I. negyedévben, folyó áron 0,5%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában (országosan 4%-os a mérséklődés). A megyében az investálásokra fordított összeg az országos 3,8%-a. Borsod-Abaúj-Zemplénben az egy lakosra jutó beruházások összege 27,2 ezer forint, míg országosan 49 ezer forint volt. A termelő ágak közül a mezőgazdaságban és az iparban mérséklődött, az építőiparban növekedett az investálás értéke 2012. január-márciusához képest. A vendéglátás, az információ és kommu-

nikáció, a közigazgatás, a kereskedelem, a tudományos és műszaki tevékenység, illetve a szállítás és raktározás területén emelkedett, a további szolgáltató ágakban csökkent a beruházás értéke.

Az összes beruházás 53%-a az iparban valósult meg, ezen belül a korszerűsítésekre szánt összegek legnagyobb aránya a feldolgozóiparba került.

2. ábra

A beruházási teljesítményérték megoszlása főbb gazdasági ágak szerint

A belföldi beszerzésű gépekre, berendezésekre, járművekre 12%-kal, az importból származó gépekre, berendezésekre, járművekre 1,8%-kal kevesebb, az épületekre, egyéb építményekre 9,6%-kal több fejlesztési összeget fordítottak az előző év azonos időszakához képest.

Borsod-Abaúj-Zemplénben 2013. január-márciusban a beruházások legnagyobb hányadát az épületek és egyéb építmények építése tette ki (39%), ezt az importból (31%) és a belföldről származó gépek, berendezések beszerzése (27%) követte, majd az egyéb (föld, ültetvények, erdők, tenyész- és igásállatok) beruházások (2,9%).

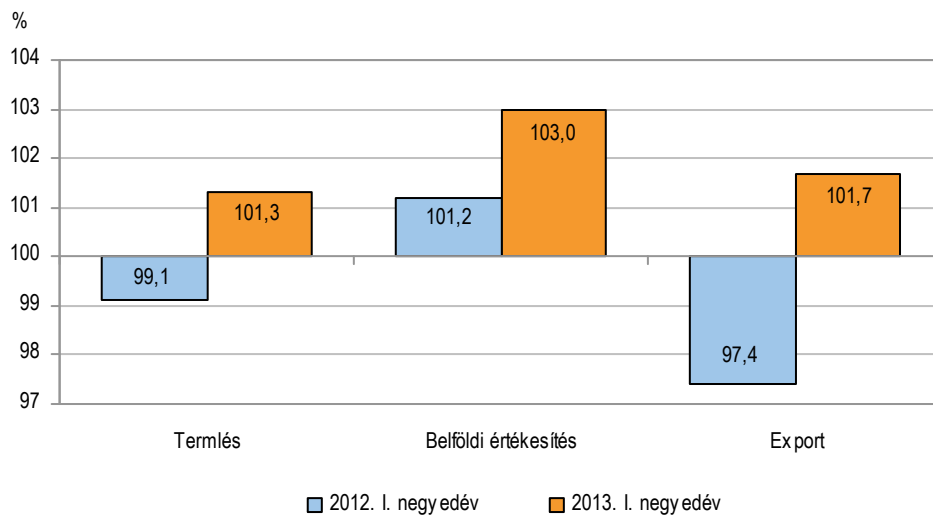
Ipar

A Borsod-Abaúj-Zemplénben működő 4 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások termelési volumene 2013. I. negyedévben nem változott az előző év azonos időszakához képest. Országosan ebben a körben 3,2%-kal mérséklődött a teljesítmény. A megfigyelt megyei ipari szervezetek produktuma 517,4 milliárd forint volt, az országos 8,9%-a.

Az egy lakosra jutó termelési érték Borsod-Abaúj-Zemplénben 2013. január-márciusban 759 ezer forint volt, 30%-kal több, mint a hazai átlag.

Részletesebb adatok ágazati bontásban a megyei székhelyű, 49 főnél nagyobb létszámmal működő szervezetekre állnak rendelkezésre. Ez alapján Borsod-Abaúj-Zemplénben a megfigyelt vállalkozások termelési értéke 439,9 milliárd forint volt, ami – összehasonlítva áron – 1,3%-kal nagyobb az előző év első három hónapjához képest.

Az ipari termelés és értékesítés volumenének változása*
(előző év azonos időszaka = 100,0)

* A 49 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások adatai.

A termelési érték 75%-át az 500 és több főt foglalkoztató, 5,4%-át a 250–499 fő közötti, 20%-át az 50–249 fő közötti szervezetek adták. Az 50–249 és az 500 fős és afeletti vállalkozások teljesítménye emelkedett, a 250–499 fő közöttieké mérséklődött.

A vegyi anyag termék gyártással foglalkozó szervezetek kibocsátása a megye ipari termelésének 50%-át adta. Az ágazat termelési értéke 6,4%-kal, belföldi értékesítése 15%-kal, exportja 4,6%-kal emelkedett.

A gépipar produktuma 3,9%-kal, exportja 1,3%-kal, belföldi értékesítése 17,5%-kal bővült. Ágazatai közül a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártás kibocsátása 12%-kal, kivitele 17%-kal visszaesett, kis részarányt képviselő hazai értékesítése 29%-kal bővült. A járműgyártás a gépipar húzóereje volt. Az ágazat termelése 26%-kal nőtt, az értékesítés 94%-át kitevő export 27%-os élénkülése következtében, a belföldi értékesítése 2,8%-kal mérséklődött 2012 I. negyedévéhez képest. A járműgyártáson belül nagymértékben emelkedett a járművillamossági, elektronikai készülék gyártás szakágazat teljesítménye.

Az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása ágazat kibocsátása 33%-kal esett vissza 2013 első három hónapjában. A kivitel 17%-kal meghaladta, a hazai értékesítés 32%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától.

A gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártás teljesítménye 2,9%-kal csökkent. Az ágazat exportja és belföldi eladása is visszaesett.

A fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása ágazat termelése és értékesítése kisebb volt, mint az előző év I. negyedévében.

A textil, ruházat, bőr és bőrtermék gyártás produktuma 17%-kal csökkent. Az ágazat termékeinek eladása külföldön és belföldön is visszaesett.

A fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység ágazat kibocsátása 2013. január-márciusban 4,5%-kal meghaladta az előző évit, amit mindkét irányú értékesítésének élénkülése kísért.

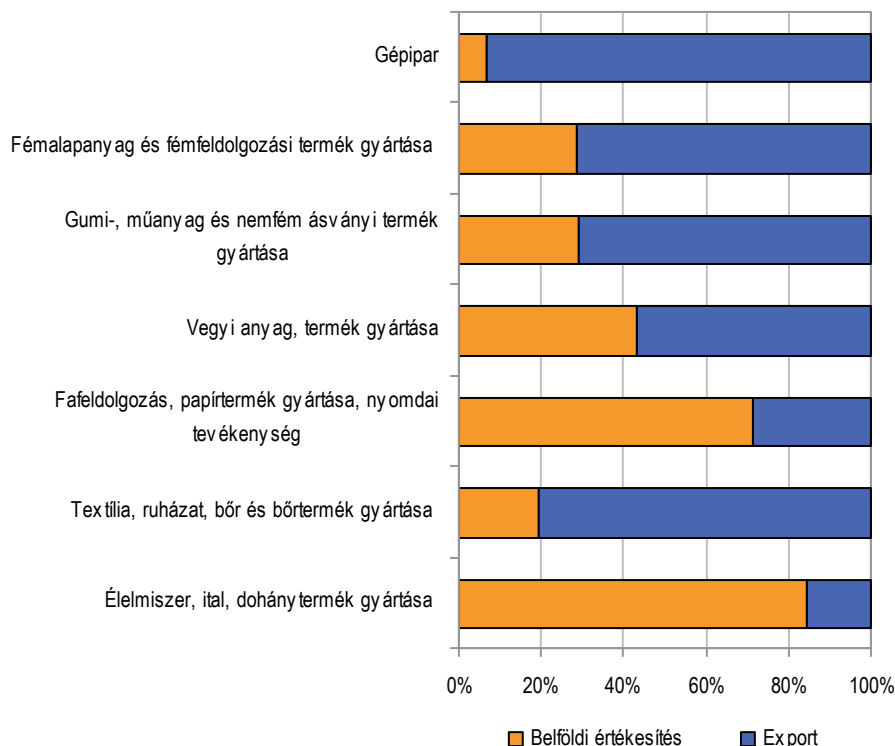
Az energiaipar teljesítménye továbbra is jelentős (36%-os) visszaesést mutat, az előző évi alacsony bázishoz képest is.

A megyében az értékesítési árbevétel 66%-a külföldről származott, ez az arány 2,5 százalékponttal magasabb, mint országosan. Borsod-Abaúj-Zemplénben az export

résaránya a gépiparban a legmagasabb, de jelentős még a textiliparban, a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék, valamint a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása ágazatokban is.

4. ábra

Az ipari értékesítés megoszlása, 2013 I. negyedév

A megfigyelt megyei székhelyű ipari vállalkozásoknál 2013. I. negyedévben 2,1%-kal nőtt az alkalmazásban állók száma az előző év azonos időszakhoz képest. A legtöbb munkaerőt a gépipar igényelte a megyében, ezen belül is a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártás, ahol 6,4%-kal emelkedett a létszám.

A termelés bővülése következtében a járműgyártás ágazatban nőtt leginkább a termelékenység (25%-kal), ezt a fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység (17%-kal) követte.

Az egy alkalmazásban állóra jutó termelési érték a vegyi anyag, termék gyártás esetében a legmagasabb és a textiliparban a legalacsonyabb. A két szélsőérték között 26-szoros a különbség.

Építőipar

2013 első három hónapjában a 4 főnél többet foglalkoztató Borsod-Abaúj-Zemplén megyei székhelyű építőipari vállalkozások termelésének volumene 29%-kal nőtt (országosan 9%-kal emelkedett) 2012 I. negyedévéhez képest.

A megfigyelt megyei szervezetek az idei év január-márciusban 7,3 milliárd forint értékű építési-szerelési munkát végeztek. Építményfőcsoportok szerint a termelési érték 53%-át kitevő épületek építése – összehasonlítva áron – 21,5%-kal, míg az egyéb építmények építése 38%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. Egy lakosra 10,7 ezer forint termelési érték jutott, az országos átlag 58%-a. A megyei építőipar mindhárom ágazata esetében növekedett az építési-szerelési munkák volumene. Az egyéb építmények építése 40, az épületek építése 29, a

speciális szaképítés 27%-kal bővült. Az egyéb építmények építésén belül a közmű építések 51%-os növekedése emelhető ki.

Létszám-kategóriánként vizsgálva a termelési érték 38%-át a 10–49 főt foglalkoztató, 45%-át az 50 főt és azt meghaladó szervezetek, 17%-át az 5–9 fővel működők adták. A termelés volumene minden létszám-kategóriában növekedett az előző év azonos időszakához képest, legnagyobb mértékben az 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozásoké.

A 2013. március végi szerződésállomány 121%-kal gyarapodott. A tárgyidőszakban kötött új szerződések értéke 70%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest, ezen belül az épületek építése 61%-kal, míg az egyéb építmények építése 95%-kal.

Turizmus

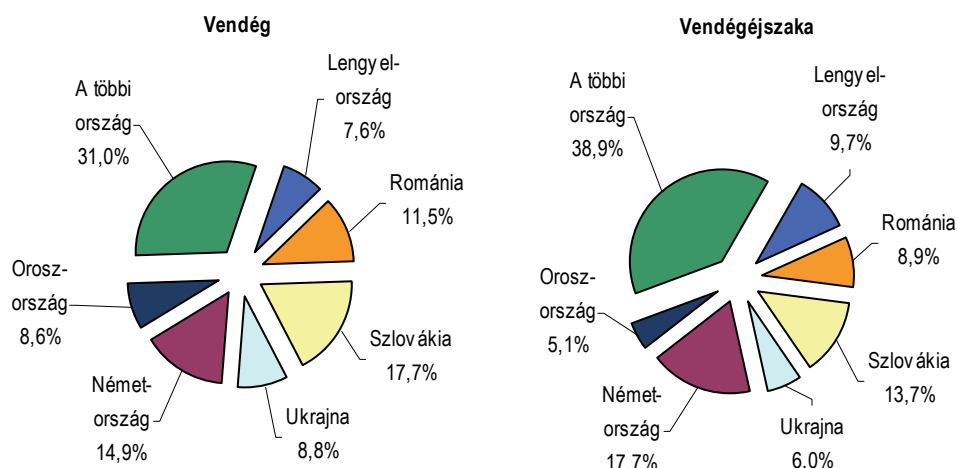
2013 első három hónapjában nőtt a megyébe érkezett vendégek és az általuk eltöltött vendégéjszakák száma a 2012. I. negyedévhez képest.

Borsod-Abaúj-Zemplén kereskedelmi szálláshelyein 42 ezer vendég szállt meg, akik összesen 88,4 ezer vendégéjszakát tartózkodtak itt. Az előbbieket száma 2,6%-kal, az utóbbiaké 4%-kal bővült. (Országosan a vendégek száma 7,7%-kal, a vendégéjszakáké 6,7%-kal emelkedett.)

A kereskedelmi szálláshelyekre a külföldi vendégek 11%-kal kevesebben jöttek, miközben az eltöltött vendégéjszakák száma az előző év azonos időszakával megegyezően alakult. A külföldi vendégek aránya 15%-ot, a vendégéjszakákból való részesedésük 18%-ot tett ki. A külföldiek 94%-a Európából látogatott a megyébe, a legtöbben Szlovákiából, ezt követően Németországból, Romániából, Ukrajnából, Oroszországból. A külföldi vendégek 73%-a az Európai Unió tagországaiból érkezett.

5. ábra

A külföldi vendégforgalom a kereskedelmi szálláshelyeken, 2013. I. negyedév

A hazai vendégszám 5,3%-kal, az általuk eltöltött vendégéjszakáké 4,9%-kal magasabb volt, mint 2012. I. negyedévben. A belföldiek 66%-a a szállodákat részesítette előnyben, és vendégéjszakáikat szintén 66%-ban töltötték itt el.

Az év első negyedévében átlagosan 2,1 vendégéjszakára maradtak a vendégek a megyében, ezen belül a külföldiek 2,6, a belföldiek 2,0 vendégéjszakára.

Emelkedett a megyei kereskedelmi szálláshelyek bruttó szállásdíjbevétele. A külföldiektől származó szállásdíjbevétele 1,4%-kal, a belföldieké 8,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. A kereskedelmi szálláshelyeken 2013. I. negyedévben bruttó 1321,7 millió forint árbevétel keletkezett, melynek 45%-a a szállásdíjből realizálódott. Ez utóbbi folyó áron 7,1%-kal

magasabb, mint 2012. I. negyedévben. A szállásdíj-bevételek 81%-át a szállodák adták, más megközelítésben 78%-át a belföldi vendégek.

A kereskedelmi szálláshelyeken egy vendégéjszakára átlagosan bruttó 6697 forint jutott, a külföldiek 8533 forintot, a belföldiek 6303 forintot fizettek.

Borsod-Abaúj-Zemplénben 2013. márciusban 136 kereskedelmi szálláshelyen fogadták el a Széchenyi István Pihenőkártyát fizetőeszközként. A beváltott SZÉP Kártya értéke 2013 első három hónapjában 139,9 millió forint bevételt eredményezett. A szállásdíjak kiegyenlítésekor a beváltott SZÉP kártya aránya 32,2%-ot tett ki a belföldi bruttó szállásdíjból.

Közúti közlekedési balesetek

Előzetes adatok alapján Magyarországon 2013. I. negyedévben 2685 közúti közlekedési balesetben 3573 személy sérült meg, az előbbi 5,7%-kal, az utóbbi 3,5%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest.

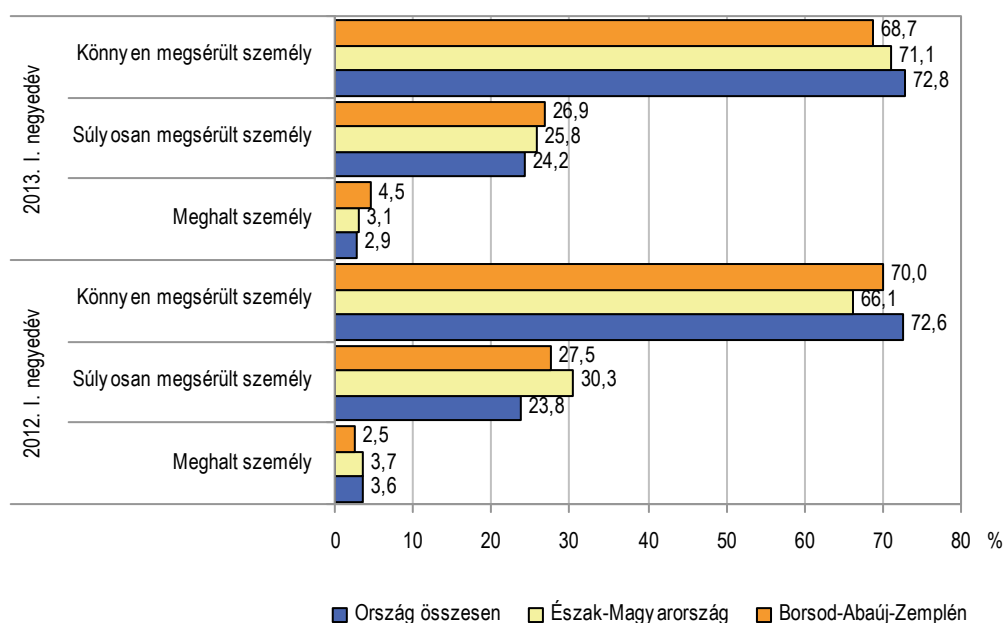
Borsod-Abaúj-Zemplén közútjain 2013. január-márciusban összesen 106 személysérüléses közúti közlekedési balesetet regisztráltak, ebből 6 halállal, 34 súlyos, 66 könnyű sérüléssel végződött. Míg a halálos balesetek száma az előző év azonos időszakához képest nőtt, addig a könnyű és a súlyos sérüléssel járóké csökkent.

A közúti közlekedési balesetek 12%-át ittasan okozták, ami 8,3%-os emelkedést jelentett 2012. I. negyedévhez képest.

A járművezető hibájából bekövetkezett baleseteknél 54%-ban a sebesség nem megfelelő megválasztása, 21%-ban az elsőbbség meg nem adása játszott szerepet. A gyalogosok hibája az esetek 3,8%-ában vezetett balesethez.

6. ábra

Közúti közlekedési balesetet szenvedett személyek megoszlása a sérülés súlyossága szerint

2013. január-márciusban Borsod-Abaúj-Zemplénben 134-en szenvedtek személysérüléses közúti közlekedési balesetet, 16%-kal kevesebben, mint az előző év azonos időszakában. A sérültek közül 6 személy életét veszítette, 36-an súlyosan, 92-en pedig könnyen sérültek meg.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Zilahy Edina osztályvezető

További információ: Fejes László szerkesztő

Telefon: (+36-46) 518-274

laszlo.fejes@ksh.hu

info.miskolc@ksh.hu, telefon: (+36-46) 518-254